

Sygn. akt IIIU 444/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy	w Ostrołęce	Wydział III
Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych		

w składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Suchcicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lipca 2014 r. w O.

sprawy z odwołania M. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy w zw. z chorobą zawodową

na skutek odwołania M. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 31 stycznia 2013 r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

M. O. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31.01.2013r. znak (...), odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W uzasadnieniu wskazała, że jako nauczyciel przepracowała 32 lata. Pierwsze dolegliwości ze strony narządu głosu pojawiły się po kilkunastu latach pracy. Wielokrotnie przebywała w uzdrowiskach sanatoryjnych. Pozostaje pod opieką Poradni Foniatrycznej, przeszła leczenie, zabiegi rehabilitacyjne, ale ciągle występują zaburzenia prawidłowości czynności fonacyjnej głosu, chrypka, pieczenie w gardle a nawet bezgłos. Od września 2011r. nie pracuje. Zgodnie z Orzeczeniem lekarskim nr (...) rozpoznano u niej przewlekłą chorobę narządu głosu spowodowaną nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat- wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych jako schorzenie o podłożu zawodowym /pozycja nr 15.2 obowiązującego wykazu chorób zawodowych/.

W **odpowiedzi na odwołanie** ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że zarówno lekarz orzecznik ZUS, jak i Komisja Lekarska ZUS w W. nie stwierdzili u odwołującej się niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. Wobec powyższego Oddział ZUS decyzją z dnia 31.01.2013r. odmówił M. O. prawa do renty z tytułu choroby

zawodowej, z powodu nie spełnienia warunku określonego w art. 6 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

M. O. w dniu 19.11.2012r. złożyła w Oddziale ZUS w P. Inspektoracie w O. wniosek o ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

W celu ustalenia uprawnień do renty odwołująca została skierowana na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 19.12.2012r. stwierdził, że M. O. nie jest niezdolna do pracy.

Z ww. orzeczeniem odwołująca nie zgodziła się i wniosła sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS w W..

Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. nr (...), po przeprowadzeniu badania lekarskiego i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, w swoim orzeczeniu z dnia 21.01.2013r. także nie stwierdziła u M. O. niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową.

Wobec powyższego Oddział ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 31.01.2013r. odmówił odwołującej M. O. prawa do renty z tytułu choroby zawodowej, z powodu nie spełnienia warunku określonego w art. 6 ust. 1 pkt 6 powołanej ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W ocenie Sądu odwołanie M. O. od decyzji ZUS z dnia 31.01.2013 r. nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 30.10.2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

Przesłanką do przyznania renty na podstawie powołanej ustawy wypadkowej jest zatem stwierdzenie niezdolności do pracy i jej związku z chorobą zawodową.

Według art. 17 ust. 1 /w/ ustawy przy ustalaniu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty rodzinnej i dodatku do renty rodzinnej dla sieroty zupełnej z tytułu ubezpieczenia wypadkowego, do ustalenia wysokości tych świadczeń oraz ich wypłaty stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z uwzględnieniem przepisów niniejszej ustawy.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 w/w ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W świetle w/w przepisów zasadniczą kwestią wymagającą rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie, od której zależała skuteczność odwołania M. O., było ustalenie, czy jest ona niezdolna do pracy, jeśli tak, to w jakim stopniu i jaki jest przewidywany okres trwania niezdolności oraz w jakim okresie ta niezdolność powstała i czy ma związek z chorobą zawodową.

Na okoliczność występowania niezdolności do pracy odwołującej Sąd dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu laryngologii i medycyny pracy.

Biegły z zakresu laryngologii T. S. po przeprowadzeniu badania odwołującej się w dniu 23.03.2013r. oraz zapoznaniu się z dokumentacją medyczną dotyczącą stanu jej zdrowia, zdiagnozowali u niej: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych. W uzasadnieniu wskazał, że badana pracowała w ponadnormatywnym wymiarze czasu pracy, przepracowała do wieku emerytalnego nie korzystając z możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę, była

do pełnego wieku emerytalnego uznawana za zdolną do pracy. Podał, że u badanej nie można stwierdzić, że w znaczącym stopniu utraciła zdolność do pracy z powodu choroby zawodowej, gdyż badana dopracowała do wieku emerytalnego, była także dopuszczona do pracy przez lekarza medycyny pracy. Zdaniem lekarza laryngologa, aktualne zaawansowanie schorzenia nie narusza sprawności organizmu w stopniu, który dawałby podstawy do orzeczenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. (k. 16 a.s.)

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniosła M. O.. W piśmie z dnia 11.04.2013r. podała, że w opinii dokonano błędnego zapisu miejsca zamieszkania, dostarczone badania laryngostroboskopowe z dokumentacją zdjęciową zostały wykonane w dniu 25.03.2013 przez specjalistę z zakresu laryngologii i foniatrii. Badania przez lekarza biegłego dotyczące opisu fałdów głosowych były prowadzone bez użycia specjalistycznego sprzętu wideo stroboskopowego. Wskazała, że w opinii nie zostały uwzględnione badania zawarte w historii choroby, a leczy się od 2001r. W opinii brak też wzmianki o trwałych zmianach narządu fonacyjnego. Załączyła kopie opisów badań wideo stroboskopowych. (k. 22 – 26 a.s.)

Biorąc pod uwagę w/w zastrzeżenia Sąd postanowieniem z dnia 18.04.2013r. dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego z zakresu laryngologii T. S.. (k. 27 a.s.)

W opinii uzupełniającej złożonej w dniu 18.06.2013r. biegły T. S., odpowiadając na zarzuty odwołującej się wskazał, że badanie stroboskopowe nie jest standardowym badaniem służącym do badania czynności krtani, tak samo jak biegły neurolog nie przeprowadzi badania tomografii komputerowej głowy ani biegły kardiolog nie wykona koronarografii, biegli muszą się opierać na badaniach dostarczonych przez badaną osobę. Oceniając dostarczone badanie stroboskopowe po uaktualnieniu daty wykonania i opierając się na poprzednim badaniu przedmiotowym i podmiotowym, biegły podtrzymał opinię: głos badanej i aktualne zaawansowanie schorzenia narządu głosu nie narusza sprawności organizmu w stopniu, który dawałby podstawy do orzeczenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, badana była do pełnego wieku emerytalnego uznawana za zdolną do pracy także przez lekarza medycyny pracy. (k. 32 a.s.)

Do opinii uzupełniającej zastrzeżenia ponownie wniosła odwołująca się. Na rozprawie w dniu 23.10.2013r. podała, że w wieku 53 lat z konieczności odeszła na emeryturę. Miała chorobę zawodową ze względu na dolegliwości narządu głosu, zmiany przerostowe fałdów głosowych. Występują u niej powtarzające się dolegliwości z głosem, chrypka, pieczenie, bezgłos. Wielokrotnie korzystała z leczenia sanatoryjnego i przechodziła zabiegi rehabilitacyjne. Od co najmniej 15 lat jest objęta leczeniem farmakologicznym, fizykoterapią, pozostaje pod opieką otolaryngologa foniatrii. Lekarz dopuszczał ją do pracy, ale to były krótkie okresy – rok czy dwa. Wniosła o skierowanie jej na badanie przez biegłego z zakresu medycyny pracy. (k. 54 – 55 a.s.)

Biorąc pod uwagę wnioski odwołującej się, Sąd postanowieniem z dnia 23.10.2013r. dopuścił dowód z opinii biegłej sądowej z zakresu medycyny pracy. (k. 55 a.s.)

Biegła z zakresu medycyny pracy K. G., po przeprowadzeniu badania lekarskiego i analizie dokumentacji medycznej nie stwierdziła u odwołującej się niezdolności do pracy w związku z rozpoznaną chorobą zawodową narządu głosu. Biegła rozpoznała wtórne zmiany przerostowe fałdów głosu. W uzasadnieniu biegła wskazała, że 56 – letnia badana, emerytowana nauczycielka, pracowała w ponadwymiarowym czasie pracy do osiągnięcia wieku emerytalnego i była uznawana za zdolną do pracy. W związku ze zmianami w krtani otrzymała wypłatę stosownego odszkodowania z tytułu uszczerbku na zdrowiu. Biegła wyraziła zdziwienie, dlaczego osoba posiadająca prawo do emerytury ubiega się o rentę z tytułu niezdolności do pracy. (k. 63 a.s.)

Także do tej opinii zastrzeżenia wniosła M. O.. W piśmie datowanym na 25.02.2014r. wskazała, że w opinii błędnie zapisano adres zamieszkania, podczas wywiadu odwołująca się zgłaszała także problemy z kręgosłupem, badanie przedmiotowe węzłów chłonnych odbyło się tylko przez dotyk i spojrzenie do gardła. Odwołująca się wskazała także, że nie pracowała w ponadwymiarowym czasie pracy do uzyskania wieku emerytalnego, gdyż ostatnie dwa lata był to wymiar zmniejszony. W wieku 53 lat skorzystała z możliwości odejścia na emeryturę z powodu problemów z głosem. Odwołująca się podała, że jej zdolność do pracy była badana okresowo, a pojawiające się dolegliwości ze

strony narządu głosu kurowała poprzez pobyt w uzdrowiskach sanatoryjnych, leczenie rehabilitacyjne - jonoforezę, inhalacje i wlewki. Leczyła się w szpitalu w O. i Przychodni (...) w M., w Poradni Rejonowej antybiotykami i lekami wzmacniającymi. Od 2001r. pozostaje pod opieką lekarza otolaryngologa- foniatry. Podała, że z przepisów wynika, że zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej może nastąpić u pracownika lub byłego pracownika w okresie jego zatrudnienia lub po zakończeniu pracy, nie później jednak niż w okresie określonym w wykazie chorób zawodowych, a dla nauczycieli okres ten wynosi 2 lata. Nabycie przez nauczyciela prawa do emerytury, nie stanowi przeszkody do ustalenia jego niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. (k. 75 – 76 a.s.)

Biorąc pod uwagę powyższe zastrzeżenia Sąd postanowieniem z dnia 10.03.2014r. dopuścił **dowód z opinii innego zespołu biegłych** sądowych z zakresu laryngologii i medycyny pracy. (k. 77 a.s.)

Biegłe z zakresu medycyny pracy D. M. i otolaryngologii A. S. u odwołującej się rozpoznali: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych w stadium ustępowania, przewlekłe zapalenie błony śluzowej gardła i krtani oraz dysfonię. Wskazali, że odwołująca skarży się na zanikanie głosu, chrypkę, męczliwość głosu, trwa to od 15 lat. Z uwagi na częste przeziębienia leczona była w Poradni Rejonowej (antybiotykoterapia, leki wzmacniające), laryngologicznie (farmakoterapia, fizykoterapia, leczenie sanatoryjne). Od 2001r. jest leczona foniatrycznie, sześciokrotnie przebywała w sanatoriach. Z innych schorzeń podała bóle kręgosłupa L/S od 2000r., z tego powodu leczy się w (...). W badaniu fizykalnym i wzornikowym nie stwierdzono odchyżeń od stanu prawidłowego. Biegli wskazali, że zmiany patologiczne narządu głosu są pod postacią ustępujących wtórnych zmian przerostowych fałdów głosowych, co jest widoczne w badaniu wzornikowym i badaniu videostroboskopowym z dnia 05.03.2014r. Od 2010r. odwołująca się nie pracuje narządem głosu i odpoczynek głosowy powoduje ustępowanie mian chorobowych, a aktualny stopień nasilenia zmian chorobowych narządu głosu nie powoduje utraty w znacznym stopniu zdolności do pracy pedagogicznej i tym samym nie kwalifikuje do orzeczenia niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. (k. 86- 87 a.s.)

Zdaniem Sądu wszystkie dotychczas wydane w sprawie opinie biegłych mogą stanowić podstawę do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Zostały one wydane przez biegłych lekarzy o specjalnościach odpowiednich do ujawnionych u odwołującej jednostek chorobowych. Biegli dokonali analizy zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, przeprowadzili wywiad oraz badania odwołującej. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski, jakie znajdują się w opinii są rzeczowe, spójne i logiczne, dlatego zasługują na uwzględnienie. Biegli odnieśli się do schorzeń występujących u badanej, określili stopień ich nasilenia i wpływ na zdolność do pracy.

Podkreślić należy, że sam fakt występowania schorzeń nie może stanowić podstawy do uznania niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową, lecz istotny jest poziom nasilenia choroby, a poziom ten, zdaniem biegłych, u odwołującej nie sięga poziomu niezdolności do pracy.

Wniosek powyższy jest poparty wynikami badań przedmiotowych M. O., wskazanymi w opiniach. Odwołująca była badana przez biegłych trzykrotnie w dniach: 23.03.2013r., 30.11.2013r. i 05.04.2014r. - a więc w różnych odstępach czasowych, co pozwala na dokładną ocenę jej stanu zdrowia. W toku każdego badania stwierdzano, że odwołująca się jest zdolna do pracy.

W pierwszej opinii, wydanej przez otolaryngologa T. S. rozpoznano wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych, ale nie stwierdzono niezdolności do pracy. Biegły T. S. w swojej opinii uzupełniającej podtrzymał poprzednie ustalenia, a także odniósł się do zastrzeżeń odwołującej się i do dostarczonego badania stroboskopowego, powoływał się też na konkretne dane, wynikające ze złożonej przez odwołującą dokumentacji medycznej.

W drugiej opinii, biegła sądowa z zakresu medycyny pracy K. G. rozpoznała wtórne zmiany przerostowe fałdów głosu, i także nie stwierdziła niezdolności do pracy.

Trzecia opinia została wydana przez biegłą otolaryngolog A. S. i specjalistę z zakresu medycyny pracy D. M., i także nie stwierdzono niezdolności do pracy. Opinia ta została wydana najpóźniej, zatem zawiera opis aktualnego stanu zdrowia badanej. Biegli napisali, że „odpoczynek głosowy powoduje ustępowanie mian chorobowych”.

Z powyższego wynika, że powołani w sprawie biegli sądowi rozpoznawali u odwołującej się schorzenia i dolegliwości narządu głosu oraz kręgosłupa. W ostatniej opinii biegłe z zakresu medycyny pracy i otolaryngologii stwierdziły, że od 2010r. odwołująca się nie pracuje narządem głosu, co powoduje ustępowanie zmian chorobowych i aktualnie brak jest niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. (k. 87 a.s.)

Z akt emerytalnych wynika, iż odwołująca w przeszłości pracowała jako instruktor ds. rolnych, konsultant, dyrektor szkoły, nauczyciel. (a. kapit. pocz.) Do pracy nauczyciela, jako najbardziej obciążającej narząd głosu, odnieśli się biegli sądowi w swoich opiniach stwierdzając, że odwołująca jest zdolna do jego wykonywania.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że prawidłowe jest stwierdzenie wszystkich powoływanych w sprawie biegłych sądowych o zdolności M. O. do pracy.

Odwołująca nie spełnia więc przesłanek do przyznania jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową i jej odwołanie od decyzji ZUS z dnia 31.01.2013r. na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. podlega oddaleniu.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.